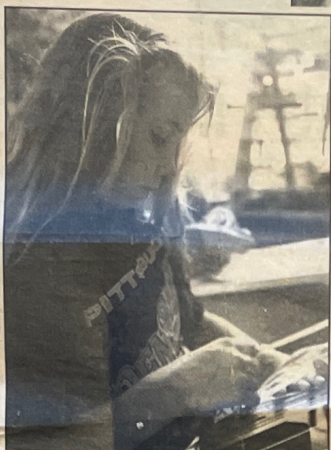

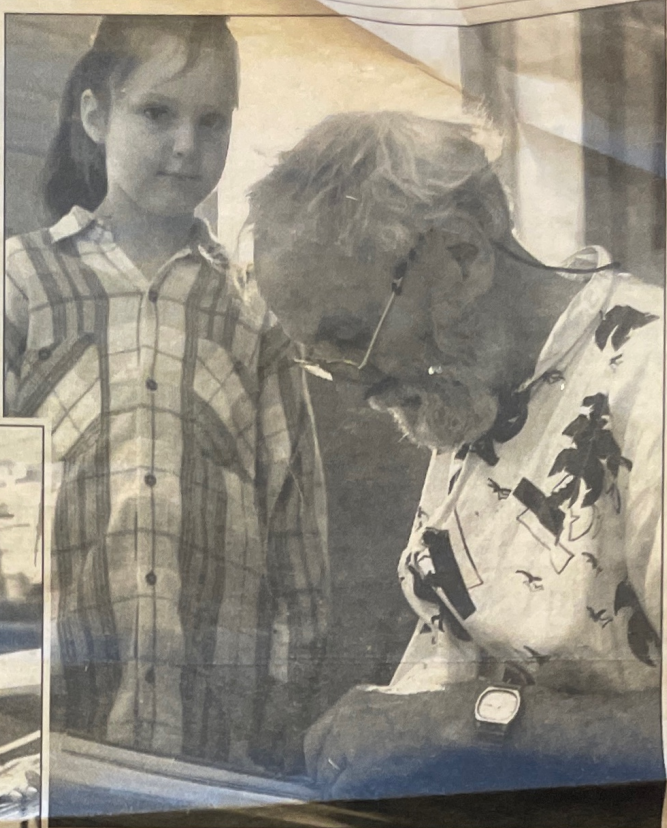

KONSTBYGGE. Huset, som är ritade av arkitekten Ralph Erskine, är unika i sitt slag, precis som verksamheten innanför träväggarna.

VANA FINGRAR.

Maria Lindgren väver ett äsklandskap. Hon har vävt i två år nu, sedan hon var sju år.

TILLTRASSLAT. Birger Forsberg hjälper Beatrice Rosén med ett tekniskt problem.

Foto: GUNNAR SUNDBERG

En fristad för fantasin

av ANNICA GRENHOLM

"Hedesundavävorna" står det på en skytt i trä. Den är liten och anspråkslös. Ändå pekar den mot en 30-årig institution; sommarens vävarier. Sedan Birger Forsberg började väva med barn på ett nytt och friare sätt har många fantastiska konstverk skapats här, och fler är på väg.

Alldeles vid Dalälven ligger lägret – en grupp trähus, fantastiska skapelser av arkitekten Ralph Erskine. De ser ut som en korsning mellan ryndskepp och lappkäta. Inte en vinkel är rak, men det är vackert. Hedesundavävorna, som under så många somrar bott i tält, har äntligen fått tak över huvudet.

På trappan möter oss Birger Forsberg, pensionerad lärare på Konstfack och grundare av sommarlägret. Han är glad och stolt över de fina husen, en trettiotrigg dröm har blivit sann.

Ändå byter han snabbt samtalsämne och börjar prata om Egypten istället, ett land han besökt 47 gånger. Den fa-

raonska konsten, konungagravarna.... Ögonen lyser på honom när han berättar.

Inga vuxna tyckare

Det var i Egypten allting började, i Harrania, en vävarby för barn och ungdomar som skapades av Ramses Wassef på 60-talet. Birger Forsberg ville prova samma sak i Sverige, i Hedesunda där han tillbringade somrarna. Han följde Wassefs råd: "Ge barnen arbetsro. Inga vuxna tyckare ska stå bakom när de arbetar. Ge värken för lite eller för mycket beröm. Låt det hela växa fram ur barnen själva".

Det var början till ett långt samarbete. Några av resultaten kan man se på Länsmuséet. Där finns just nu en utställning med bildvävar från Hedesunda och Harrania.

Birger visar oss in i det stora huset där barnen sitter och väver. En koncentrerad tystnad råder. Ljuset flödar in genom de låga fönstren i perfekt höjd för de små väverskorna.

Omanligt att väva

Väverskor, ja – de flesta som kommer hit är tjejer. Det har inte hänt mycket

på den fronten de senaste 30 åren. Att väva anses fortfarande omanligt.

– Det behövs bara att farfar eller någon annan säger: "Väver du?" med fel tonfall, så slutar de, suckar Birger. Fast häromveckan kom ett kille i trettonårs-åldern hit på cykel och frågade: "Är det här man kan väva och tjäna pengar?"

I går vävde han klart sitt första konstverk och fick femtio kronor i betalning. Så har det varit ända från början. Det barnen väver får de betalt för. Precis som i Harrania, där många lever på sin vävkonst. Föreningen Hedesundavävorna köper de flesta vävarna. Vill man behålla väven själv får man betala materialkostnaderna.

Inga storstäder

I ett hörn sitter Katarina Larsson, 10 år. Hon bor i Hedesunda och väver en gång i veckan under vinterhalvåret. I sommar blir det varje dag, nio till fem.

– Tröttnar du aldrig? frågar jag men hon skakar oförstående på huvudet.

I stället börjar hon berätta om sin väv, som är ganska stor och säkert kommer att ta några månader att göra färdig.

– Här är en strand och en kiosk. Här är en hund, fast från början var det meningen att det skulle bli ett hus.

Katarina vet aldrig riktigt i förväg vad det ska bli. Men en sak är säker, det brukar bli landsbygdsmotiv.

– Storstäder är så mörka. Jag gillar ljusa färger.

Eva Forsberg, Birgers dotter, går runt och hjälper barnen. Hon var fem år när hon första gången såg en vävram. Pappa Birger hade den med sig hem från arbetet på Konstfack. Sedan dess har Eva vävt mycket och undervisat många i vävarens konst. Nu är det lilla dottern Biancas tur.

– Hon började redan när hon var två år, berättar Eva. Hon fick väva precis hur hon vil-

le. Det såg ut som om en spindel hade vävt, alla trådar var ihoptrasslade. Sedan har hon suttit bredvid mig och lärt sig väva allt eftersom.

Sådan är Hedesundavävornas egen filosofi. Läraren ska finnas till hands, men inte säga för mycket – helst inget alls.

– Barnen lever redan i sin egen fantasivärld. De vet precis vad de ska göra. Berättarglädjen, att de får uttrycka det som finns inom dem, är viktigast. Att det blir en fin bild är helt sekundärt. Är man för noga med att till exempel katterna blir raka tröttnar de.

Bild i huvudet

"Tänk dig en bild i huvudet som du upplevt väldigt starkt" brukar Eva råda sina elever. Ofta blir det vackert, bara känslan är tillräckligt stark.

En väv föreställer en asfalterad väg och ett nedlagt järnvägsspår i ett folktomt landskap – en bild av glömskans. Andra vävar är helt hämtade ur fantasin. Allt är tillåtet. De som är riktigt duktiga får göra stora vävar, som tar ett par år att väva.

Birger visar en bild av en väv som tre flickor gjorde tillsammans åt Stadsbyttepoteket. Den föreställer ett variationsrikt landskap, som flickorna vävde sittande sida vid sida.

Arbetsglädje

Hedesundavävorna har producerat och sålt många vävar under årens lopp. De har blivit ett begrepp, som förknippas med färg och fantasi.

Hur har det blivit så?

– Det beror på att Birger är en riktigt eldsjäl, säger Eva. Och på samarbetet med Harrania.

Hon besökte Harrania för första gången när hon var elva år. Skaparglädjen fick sig en skjuts. Senare vävde hon och Annie Forsberg "Resan till Egypten", 2,30 x 2,80 meter stor.

– Det var en väldigt stark upplevelse att komma dit. De har en så fin atmosfär och en oerhörd arbetsglädje. Där arbetar tre generationer av vävkonstnärer. När man ser vad som är möjligt tänker man: "Det kan bli så här i Hedesunda också".

Kanske är det förklaringen bakom föreningens livskraft och framgångar. Små pustar av arbetsglädje blåser hit ända från Egypten – en glädje som smittar.

OVANLIG. Killar är inte vanliga på kurserna i Hedesunda. Pierre Rosén är ett av undantagen.